

Kriplstory

Je 4:15 hodin dne 16.1.2018. Kape mi z nosu tak, že mě to budí. Jenže to má jinou viskozitu, než jsem zvyklý. A teče to hodně. Škrtnu, a co nevidím – krev. A jako když podřeže vola. Letím s tím nad dřez a kapu a kapu. Matuška by zpíval „A cáká a cáká“. Nerad, ale budím ženu. Nerad proto, že je po chemoterapii a asi 35 ozařováních v Jihlavě a na Žlutém kopci v Brně. A cáká a cáká. Kapu do dřezu, tam se to sráží, nechce to odtékat. Žena dělá, co může, ale není to nic platné. Chce volat "rychlou". Zakazuji jí to. To přejde. Nepřechází. Volá mladé, aby posoudili zdravotní stav tvůrce. Dcera mi dává mokrý hadr na krk a radí, ať si mačkám nos. To dělám už skoro 15 minut. Ale teče mi to do krku. Chtějí volat. Ne! Ono mi už týden nějak nebylo a teď je mi moc lépe. Jenomže mi teče červená, to přejde. Nepřešlo. Nedbají mého zákazu a volají "rychlou". Ta je tady za 10 minut. Muž a žena, od pohledu fundovaní. Vědí si rady. Pár otázek, pár pokynů. Jarka mě oblékla a chce mi dát pěkné nové boty. Ale nějak je nemohu obout. Zkouším druhé, ale to také nejde. Ani když mi paní magistra drží obouvák. A tak vletím do těch nejhorších galoší, co s nimi vynáším pesemesky od psa Dyny. Dyna zoufale štěká, nechce mě pustit. Nějak mi neslouží nohy a tak hledám hůl. Na tváři té paní od "rychlé" vidím, že zdržuji. Rvou mě do jejich pojízdné ambulance, ale s holí to nejde. Co si asi myslí? Po tom, co jsem jim všechno navyprávěl, se rozhodli, že mě povezou vleže. Byl jsem připoután a chtěli mi nasadit kapačku. Nejprve do levé ruky, ale tam se nedostali – prý uzel. Pak do pravé. Zase uzel. Ale pak jsem slyšel toho šikovného zachránce, jak říká: „Začal odebírat“. A odebíral jsem až na rychlý příjem. Po cestě jsem jim měl napovídat, jaké nemoci jsem prodělal a jaké prášky baštím. Nějak jsem si nemohl vzpomenout, ale za tu půlhodinu do nemocnice to ze mě dostali.

Tak ve čtyřech letech silný zápal plic. V deseti letech zlomenina nártní kosti. V osmnácti letech jsem studoval v Prostějově. Tam jsem zápasil v řecko-římském a volném stylu a nos jsem měl jako Vochomůrka pořád. Také jsem, jako ostatní studenti musel jednotit cukrovku (tři kilometry dlouhé tři řádky denně). Záda bolela a tak jsem lezl po kolenou. To byla chyba. Spolu s tím zápasem to tvořilo údernou pěst ataku na mé pohybové ústrojí. (Tak tohle poslední jsem jim neuvedl).

V devatenácti letech mi v kroměřížském vojenském lazaretu trhali zub, ale nějak jim to nešlo, tak mě po čtyřech hodinách dovlekli do Olomouce na sál. Tam mi zbořili dáseň tak, že jsem měsíc polykal kaši s pomocí něčeho, co vypadalo jako saxofon. Potom jsem si při zápasení nějak narazil hlavu a na čele mi vylezla boule. Nějak mi to nevadilo, ale na vojně se s tím mohlo chvíli stonat. Tak jsem s tím šel do toho lazaretu, oni mi tam dali přes hubu roušku a dírou v té roušce tu bouli chtěli odendat. Řízli a operatér zařval: „Ty vole, aneurizma“. A to byl fofr. Pak už moc

nevím. Ale pobyl jsem si tam dlouho a v době pohotovosti prvního stupně (Kuba, Berlín) to bylo příjemné. Co se odehrálo na vojenské ošetrovně, jsem již dříve popsal a uvádím to proto, že se mi to hodí do osnovy dalšího masochistického děje.

Uvedl jsem operaci menisku, periproktální abces (vedle konečníku), na který jsem díky rychlé otravě krve málem zinknul, a na něj navazující další tři operace píštlí. Potom operaci pupeční kýly, infarkt a dvě mrtvičky, těžkou operaci druhého až pátého obratle bederní páteře a totálku pravého kolene. Na jednoho člověka pěkná sbírka. A u léků, které užívám, jsem diktoval Lomir, Lozap, Anopyrin, Pentomer, Sectral, Geratan, Tanis, Trombex, Momox a další, jako Oxazepan na spaní, a nebo prášky s paracetamolem, o dalších již raději nemluví. To je sbírka, co? A samozřejmě doktorskou mluvou výrobky na bázi etanolu (chlást).

A pak mě přivezli na rychlý příjem do Jindřichova Hradce. Já si blbec myslel, že jsem v Pelhřimově a vyvrátila mi to až moje žena za tři dny s tím, ať se také podívají, co mám s hlavou. V sanitce otevřeli dvířka a šikovný mechanismus mě i s tou postelí, co jsem na ní ležel, dovezl až na místo určení. Tam se ty otázky opakovaly. Ale ještě chtěli vědět telefonní číslo na mé případné kontakty a rodinou anamnézu. To už na mě bylo moc. Ještě, že jsem měl občanský průkaz, alespoň věděli, jak se jmenuju. Následovalo zdravotní měření asi třemi doktory (už chyběl jen truhlář s dřevěným metrem) a bylo mi sděleno, že mě posílají na ORL. Přeložili mě na vozíček, co se podobá židličky na kolečkách, na kolena mi dali tašku s výbavou, co jsem si přivezl, kabát a hůl. A už jsem si to šinul katakombami nemocnice. Končilo to výtahem ústícím i na patro ORL. Tam mě vyhodili, odložili batožinu a já čekal, s čím na mě přijdou. Sestřička, která mi otevírala, měla chudák rýmu a kašel, až škytala, a tak byla ráda, že ji druhá přišla vystřídat. Potom přišel opravdu pěkný mužský, na kterém bylo vidět, že ví, co chce. Jenže bylo asi pět hodin a jeho pohledy byly nepříjemné. Když jsem ho seznamoval s problémem, který už ovšem znal od těch, co mě tam poslali, zeptal se: „A chcete tady zůstat?“. No a já, že ne. No řekněte, komu by se tam chtělo zůstat. Tak povídá: „Dáme vám tam tampon a pošleme vás domů. Musí to tam být nejméně dva dny.“ Potom se mi podíval do krku a do obou nosních dírek, asi si bral míru. Pak i levou roztáhl takovým ORL udělátkem a nacpal mi tam asi desetcentimetrového peška. Předtím mi ovšem řekl, že to bude nepříjemné a že mě bude sestra držet. No nepříjemné to tedy bylo. Co nepříjemné - hrozné. A aby toho nebylo málo, narval mi tam ještě jednoho, nejspíš nějakým pajcrem. No nekecám, já měl levé oko jako Hurvínek. Potom mi i z druhé dírky začala chrčet červená, a to i do krku. Nějak to se mnou zamávalo a už mě pokládali na stůl. Pan primář vzal telefon a volal na příjem. Toho pacienta vám posílám zpátky. Tlak mu lítá ze sta na dvě stě, má arytmií, zkolaboval mi tady a odmítl u nás zůstat. Tak si ho nechte vyšetřit internistou. A už mě zase vezli zpátky. Položili mě na postel, na které jsem ležel už předtím, a začali vyšetřovat. Také se ptali, proč jsem odmítl zůstat v nemocnici. Co jsem jim na to měl říci? Když to všechno skončilo, tak jim internista sdělil, že mi nic

po jeho strážce není a tak mi oznámili, že mě propustí do domácí péče. Zavolali babičku, ta zavolala synovi a ten měl pro mě dojet. Už jsem nutně potřeboval na malou a tak jsem je poprosil, mohu-li se dopajdat na záchod. Když jsem se hrabal zpátky, z ničeho nic to začalo cákat znovu. Tak mě zase posadili na tu kriplkáru. Tašku, kabát s holí napříč a ještě mi do ruky dali misku z papírové lepenky, abych do ní chytal krev kvůli znečištění nemocničních komunikací.

Nemít ruce plné těch papírů a misky, tak bych určitě mával holí a křičel „Na Bělehrad“. Jak jsem si utíral nos, tak jsem zase tu ucpávku vytáhl a tak mi ji tam po půlhodinovém čekání před vyšetřovnou pan primář zase napral. Pak následoval další odvoz. Krev tekla a tekla, já to chytal do misky a jeli jsme k sekretářce. Ta chtěla vidět legitimaci a kartičku pojišťovny, ale zkuste ji hned najít. A obě ruce máte plné. Ale po velké námaze jsem jí vyhověl a jel jsem na oddělení. Tady na mě byli milí. Dali mi vybrat postel, udělali se mnou rekognoskaci terénu, brali krev, měřili tlak, dávali kapačky, prostě mě opečovávali. Jak lékařky, tak sestřičky. Když už se zdálo, že to bude dobré, z ničeho nic to začalo znovu. „A cáká a cáká“. Než jsem doběhl k umyvadlu, zasvinil jsem podlahu, no a to umyvadlo si nepřejte vidět. S miskou pod nosem jsem bušil na sestřičky a ony mi řekly: „Tak jděte na pokoj, my teď předáváme prášky“. Ale byly tam hned. I s doktorkou. Dokonce se dvěma. Ta starší doporučila kapačku. Ta mladší nějaký prášek a injekci. Ta starší hrozila, že když to nepomůže, budu muset na sál, a to pod narkózu. Od té narkózy mě varovali v Pelhřimově. Prý mám jen 40% kapacitu plic. Uklidnilo se to asi za tři hodiny a v době, kdy mi dokapávala infuze, to začalo znovu. A to už jsem měl strach. Ta hezčí paní doktorka nezaváhala, dala mi injekci a prášek, a ono to začalo pomáhat. Tedy postupně. Ale v 7 ráno už krev netekla. A do toho jsem dostal rýmu. Spát se nedalo a z nosu mi tekla někdy krev, někdy rýma. Krev jakoby ředěná. K polednímu se to ustálilo a už mi vadilo jenom blbé dýchání. Vypadalo to nadějně. Prohlédla mě paní doktorka a sdělila, že se radila s panem primářem a že ty ucpávky dnes vyndá. A když to nebude téci, že mě zítra pustí domu. Ve dvě hodiny jsem šel. U toho musí být ještě jedna sestra, co vám drží hlavu. Ale ta paní doktorka byla velejemná, a tak se to dalo snést. Poté mě na vozíku odvezli k posteli na pokoj a sestra mi kanylou do těla poslala něco v injekční stříkačce. Bylo mi fajn. Večer jsem slyšel výzvu: „Tady vám nesu večeři“ A to se tedy vzbudím vždy. Když jsem se probral a vstal, ležel na druhé posteli nějaký pan doktor a varoval mě, abych nevstával. Že bych mohl padnout. Patrně jsem spal po té injekci. Lidi, ale mně vůbec nic nebylo! Já byl úplně jiný člověk. A byl jsem všem těm, co se o mě starali, nesmírně vděčný. Ale všeho do času. Večer, asi v 7 hodin, z ničeho nic, a vleže, to začalo téci znovu. Stál jsem nad umyvadlem a prosil kolegu pacienta, aby ještě sestřím nic neříkal, že to možná přejde. Přestalo to. A v noci opět. Když už se sifon v umyvadle zase začal ucpávat, prosil jsem, aby zavolali sestry. Najednou jich tam bylo víc a už jsem jel. Vezli mě na ambulanci, kde zrovna sloužil lékař ukrajinské národnosti, velice příjemný a na

ucpání nosu použil něco, co nebolelo. Zastavilo se to a jel jsem zpátky. A ráno zase. Tak mě zase frkli na tu kriplkáru (asi už ji měli v rezervě) a já jel zase na ambulanci. Ale už jsem se nemohl vůbec hnout. A ta bolest. Krk, záda, ramena a úplně nejvíc mě žrala ta blbá krev. Ale ta přestala téct hned potom, co mě uviděla ta hezčí paní doktorka. Ale hnout se mnou nemohli. Ani jsem už nemohl udržet tu miskou pod nosem, tak volali na neurologii. Nevím, co jim říkali, ale já si připadal jak zmrzlý. No co, hlavně že jsem nekrvácel. Byl jsem na ORL a tam jsem již z jejich hlediska byl ready. Ten pan doktor přes ty nervy mi slíbil, že dostanu nějaké prášky a kapačky. Prášek mi dali celkem třikrát. Jeden jsem musel rozkousat a druhý zapít. Po těch prášcích jsem byl úplně gumovej. Bolelo to míň, ale zase jsem se motal jako čamrda. A ty kapačky jsem nedostal. A ráno mě kontaktovala jiná paní doktorka a zase jsem jel na té kriplkárce na rentgen. A potom, asi za šest hodin, mi sdělili, že ten krk, co s ním nemůžu hýbat a co tak bolí, je degenerace a s tou se nedá nic dělat. Jinak že už mohu jet domů. A tak mě vyzvali, ať si seženu odvoz. Tak jsem si ho sehnal, jen jsem nevěděl, jak se k tomu odvozu dostanu. Víc kroků než dvacet neudělám. Zaplat pánbůh, vyřešil to za mě zeťák. Tak mě přivezl domů zkrouceného jako paragraf, ale podle ORL uzdraveného a podle neurologa zdegenerovaného tak, že se s tím již nedá nic dělat. A tak zase sedím doma a čekám, až mě příroda postaví na nohy a vyplňuji svými vzpomínkami čas. Nemohu nic dělat, jen čekat až mi zázrak pomůže. Pro úplnost uvádím závěr z propouštěcí zprávy: od neurologa: Akutní bolestivý blok (ústřel) krční páteře vlevo, neurol. nález normální, dop. 4-5 dnů tab. Dimexol 1-1-1, Zaldiar 1-1-1, možno infuze FR250 ml + Guajacuran, Novalgin 1 amp. 2x denně.

Ještě k té hradecké nemocnici: když jsem ještě chodil do práce, byl jsem služebně na jejím kolaudačním řízení. Myslím, že to bylo někdy kolem roku 2000, ale to si nejsem jistý. Já jsem tam byl za IBP a dal jsem si záležet na tom, aby mě provedli samotného, abych si mohl nerušeně udělat svůj úsudek. Tehdy jsem byl znám až sto zjištěnými závadami, a stavební úřady mě neměly rády. V kolaudované části nemocnice jsem nenašel závadu. Dnes, přestože jsem byl umístěn v jiném oddělení, jsem tímto ústavem stále nadšen. Perfektní čistota, perfektní uspořádání a účelnost, perfektní personál, prostě non plus ultra. Víte, často díky krajskému uspořádání jsem ošetřován v Pelhřimově a vím, že jsou tam oddělení, kam se VIP pacienti se svými starostmi obrací. Podle mě nemusí. Mně jako staromilcovi chybí cosi, co jsem zažil v dobách, kdy mě ošetřovaly řádové sestry, něco, čemu by se s trochou představitivosti dalo říkat empatie. Ti lidé zde, a není to jen v Hradci, si své povinnosti plní na 100%. Jenom to lidské pohlazení nebo pochopení mi osobně nějak chybí. To ale nelze brát v žádném případě jako výtku, spíše jako ideu.

A teď podle té osnovy:

V roce 1944 jsem s maminkou bydlel v Sedlištích a dostal jsem silný zápal plic. Tehdy nám neporadil ani pan primář Pujman, lékařská celebrita a zakladatel pelhřimovské nemocnice. Až v cukrárně u Lipských nám paní Lipská poradila:

„Tvaroh, jedině tvaroh, a denní zábaly, alespoň dvakrát“. Tak mě do toho ženské balily a asi ten tvaroh moje zbědované tělíčko vysál, protože když ty zbytky hodily ven, tak to ani slepice nežraly. A to zabralo. Vylízal jsem se ze zápalu díky tvarohu.

Asi v sedmi letech mi měl pan Štědrý, místní dentista mimořádné odborné pověsti, vytrhnout zub. Odpor k tomuto zákroku jsem promýšlel týden dopředu. Nic jsem nevymyslel. Maminka mě tam dovedla, usadila a já otevřel chleběárnu. Ale v tom tam něco zabořelo. Po třetím neúspěšném pokusu mi pan Štědrý roztáhl hubu, že jsem s ní nemohl nikam pohnout. A když si nasazoval železný prst, protože jsem ho předtím pokousal, využil jsem jeho chvilkové nepozornosti a zdrhl i s tou roztaženou hubou. Jak jsem to dostal pryč, nevím, ale zdrhnul jsem na zahradu a tam se schoval. Nicméně maminka mé schovky znala a jala se mě pronásledovat. Když už mě naháněla delší dobu, tak ne že bych si strachem nalíčil nožičky nahnědo, ale začala se mi z nosu hrnout krev. A to bylo to samé jako již popsané. Jenže se to zastavilo po pár fackách. Děs ze zubaře mám dodnes.

Asi v devíti letech, kdy byl ještě v Počátkách pan primář Duffek, mě začala nějak víc bolet noha. No ona mě bolela už často předtím, ale tohle bylo něco jiného. Tak mě tam poslali. On každému říkal Pepičku, „Tak co Pepičku, co ti je?“ Potom se mnou udělal rentgen a potom sdělil: „Pepičku, tu kost jsi si už někdy zlomil a ona ti blbě srostla, tak to musíme napravit.“ Tak to napravil a dal mi nohu do sádry. Tady by chtělo vzpomenout zajímavou skutečnost. Tenkrát byly v nemocnicích ještě řádové sestry a já se tam s nimi, přes všechnu bolest, cítil jako doma.

Potom dlouho nic. Žil jsem bez zdravotní úhony. Několik úrazů jsem utrpěl při prvním zaměstnání v kamenolomu a při řecko-římském zápase v Prostějově. A v Prostějově, kde jsem studoval zemědělskou školu, bylo snad nejhorší jednocení cukrovky.

Zato vojna. První co bylo, dostal jsem fousovku. To jsme se museli holt ve studené vodě a už to bylo. Kámoš z lazaretu mi do knihy nemocných napsal „neholit“ ale kapitán Sobek, velitel školního útvaru, když mě uviděl, zařval na mě: „Ty býku žíhaný“. Nejhorší nadávka, co znal a vzteky rozdupal brigádýrku. Já se však toho plnovousu nechtěl vzdát, a tak jsem šel do kroměřížské polikliniky získat diagnózu zakazující mi holení. To jsem ale neměl dělat. Poslali mě na kožní, tam čekalo několik rádodajek, ty mě viděli a v Kroměříži jsem si již nezatancoval. Ovšem musím krátce připomenout mé vztahy s marodkou. Samozřejmě, že jsem se snažil za každou cenu vyhnout vojenskému blbnutí, a tak jsem to před pochodákem šel zkusit na marodku. Poručík Vološčuk, známý okresní odblaňovač, povídal: „Co ti je?“ A já na to: „Zítřka je pochodák s plnou polní na 20 kilometrů. Do knihy nemocných napsal: Ruptura anus. Když jsem se tomu začal smát, usoudil, že jako bývalý absolvovat několika zkoušek z veterinářství bych ho mohl zastoupit i při práci s vojáky. No a mně to vyhovovalo, a tak jsme se domluvili.

Potom už jen ten popsaný zub nebo to nešťastné aneuryzma, co jsem již popsal. Celkem solidní úraz byl na cvičišti Libavá, kdy mi nabíječ při nalézání do tanku přimáčkl poklopem ruku. To je pěkný úraz. Chvilí to bolí, ale hlavně to zmodrá a máte ruku jako pingpongovou pátku. A máte čtrnáct dnů v klidu a ARMA (kantýna v kasárnách) se má na co těšit. Asi rok po příchodu z vojny jsem začal služebně jezdit na motorce. Asi po roce začaly bolet kolena, to pravé více. Spolužák Mgr. Jiří Verner mi poskytl spoustu mastí, ale nic kromě kapsaicinových se neosvědčilo. Potom říkal, že je dobrý hadí jed, ale ten často nebyl, tak včelí jed. Ten byl zadarmo. Jenom ty chudáci včely. Potom jsme vymysleli kopřivy. To jsem někde zastavil, svlékl kalhoty a namlátíl si kolena kopřivami. Kolena sice v kloubech nebolela a ani nemohla, ty kopřivy to všechno přerazily. Tak jsem navštívil našeho OL a ten mi řekl: „Asi to bude naražený.“ A tak jsem šel do nemocnice v Počátkách. Tam dělali dobře žlučníky, ale údy jim moc nešly. A pan primář po zevrubném ohledání prohlásil: „Zánět úponu šlach“ a dal mi nohu do gipsu. A když tu sádru sendal, tak jsem měl nohu rovnou. Tak jsem šel do Pelhřimova na ortopedii. Tam primářoval pan doktor Dýšek, nestor ortopedie, bývalý vojenský lékař. Sekundáře mu dělal současný hejtman Vysočiny doktor Běhounek. Na sál jsem šel třetí den. Dělá se to při lokálním umrtvení a já jsem toho asi dostal málo. Fakt to bolelo. Ono ale i bylo proč. Jen pan primář sáhl pod kůži, prohlásil: „To není koleno ale ementál“. Jediné, co na tom bylo pozitivní, byl fakt, že se pan primář nemohl dostat tam, kam potřeboval, a tak poprosil sestru, zda by nemohl zneužít její zadeček. Úkol zněl vzít mojí nohu mezi její nohy a vyvrátit tak, aby uvnitř kloubu mohl něco vyčistit. Že by zlepšovací návrh?

A zase klídek. Zdraví mi přálo a tak jsem mohl pracovat více méně na dva pracovní úvazky. Natíral jsem plechové střechy a kopal meliorace. To víte, dluhy ze stavby chaloupky. Když v tom se naši vzácní rodičové rozhodli, že si pořídí družstevní byt. Bylo to svépomocí. Ale co chcete po starých lidech. Tak jsem tam chodil za ně. A to až do té doby, než jsem na staveništi vlezl do kadibudky a v době vrcholného soustředění ve mně něco ruplo a vzápětí to začalo bolet, a to moc. Vzdálenost asi 250 m jsem už jel na kole jednou nohou na stupačce a když jsem přišel domů, již jsem si nesedl. Žena Jarka ihned volala pohotovost. Z Pelhřimova poslali paní doktorku Říhovou, naši kamarádku. Ale ta byla hygienička a nevěděla si s mým zraněním rady. A tak navrhla tak zvané rektální vyšetření a byla tak hodná, že mě odvezla do Počátek. Ale tam už jsem měl horečku a bolelo to tak, že by jeden lezl po stropě. Přítomní primář i sekundář nemohli najít původ a tak čekali, kde se to provalí. Slyšel jsem jenom „Ty vole, sepse jako blbec“ A pak už nevím nic. Vzbudil jsem se v andělíčku a u zadku jsem měl přilepený pean. Nade mnou stál doktor Hric a fackoval mě. Nevím, zda proto, aby mě vzbudil, nebo proto, že jsem mu prý předtím nadával. Probrat mě nešlo, a tak mi vyhrožovali, že mě budou muset vycévkovat. O tom jsem již něco slyšel, v nestřeženém okamžiku jsem proto zdrhl na hajzlík, co byl asi dvacet metrů od pokoje, kde jsem byl hospitalizován, samozřejmě

že v tom erárním andělíčku s dlouhými nůžkami u zadku. Úlevy jsem dosáhl, ale ta paní, co mě viděla a sloužila u benzínové pumpy, každému, komu nalévala benzín, hlásila: „Vždyť je to nahá prdel, na razítku má lvíčka se dvěma ocáskama a sám nemá ani na pořádné pyžamo.“ Ta operace jako taková je těžká v tom, že vám musí přeříznout svěrač. No a aby ten svěrač rostl jak má, tak máte zadek sešitý něčím jako gumičkami od ventilku a to se každý den musí povolovat. A protože je to tam silně inervované, tak to bolí jako bejk. No a vyprázdnit se s tímto problémem je také kumšt, i čůrání. To jsem prosil kluky, aby v době, co se o to snažím, splachovali záchody nebo pískali.

Asi rok jsem měl pokoj. Ale brzo jsem si všiml, že mám často vlka. A ten odér kolem mě. A ejhle, ona se mi po té operaci periproktálního abscesu udělala píštěl. Tedy fistula periproktalis. Moc to nebolelo, ale bylo to protivné. Navíc mě spolužáci doktoři varovali, že se z toho může vyvinout rakovina. Tak jsem na to šel znovu. Tentokrát mi to dělal pan doktor Adolf Klein. Večer před operací jsem kouřil s Karlem Benešů na koupelně a Áda Klein nás tam viděl. Hrozil prstem a varoval mě: „Pane Voharčík, vy nám budete špatně usínat“. Já jsem nevěřil, ale nastojte. To vás zafixují na něco takového, na čem ženské rodí, nohy roztažené a nahoru, je tam teplo a zařízení důležité pro plnění biologických povinností se protáhne a visí tak, že se doktor k předpokládanému řezu nemůže dostat. A oni už si mysleli, že spím. Ale já jsem ještě nespál. A najednou slyším „Ten pytlík musí pryč“. Teda to byl šok. Ale pak už jsem byl v limbu. Nejspíš jsem to měl celou dobu v podvědomí, takže první, co bylo, když jsem se probudil, se přesvědčit, zda jsem nepřišel o to, bez čeho by byla má žena nešťastná. A byl tam. Měl jsem ho přilepeného k břichu. Ani to odlepování náplasti mi nevadilo. Ty nepříjemnosti související se svěračem, co jsem popsal, se opakovaly a ještě k tomu přibyla další povinnost, stále si to místo mýt v hypermanganu. Za týden jsem měl prdel jako beduín. Dalších pár let uplynulo bez závažnějších problémů. Ale protože díky mému povolání byla má sedací část stále v permanenci, došlo k recidivě. Opět píštěl, ale tentokrát větší a jinde. Primáře už dělal pan doktor Křepínský, měl jsem na něj ty nejlepší reference od kluků se stejnými problémy. Tak jsem ho ukecal a on mě vzal. Všechno probíhalo stejně, jenomže on ke mně chtěl být jemnější a tak mi při tom přitahování té ventilkové gumičky dával morfium. A tak jsem měl na tabulce nad sebou údaj MO II. Na tom pokoji, co jsem tenkrát spal, došlo ke dvěma úmrtím a i na mě se lidé kolem dívali dost soucitně. U těchto nemocí bývá dost dlouhá rekonvalescence. Mě už to doma moc nebavilo a tak jsem ženě navrhl, že půjdu nakoupit. Dobelhal jsem se do samošky a u kasy seděla paní Zichová. Se zájmem mě změřila a povídá: „No moc dobře nevypadáte, náš děda to měl taky a ještě dva roky s námi byl. To byl tedy výhled.“

A to jsem ještě nikde neuvedl, že mě celý život bolí hlava. Tedy ne vždy a ne pořád, ale vždy, když to nejméně potřebuji nebo mě někdo nasere. Co já navštívil

specialistů. Od očaře přes psychiatra, od ortopeda k neurologovi. A vypadá to, že mi nikdo nevěří. Ale kdo ví, co je to migréna, ví, o čem mluvím. A v té chaloupce, co jsme se ženou bydleli, mě bolela skoro denně. Tehdy se to dalo svádět třeba na chlast, ale to jsem po delší abstinenci vyvrátil. A těch prášků. Ty se už dnes ani nedají koupit. A tak jednou, když jsem si na bolest hlavy stěžoval předsedovi JZD Studená Ing. Lindourkovi, mi na to řekl: „Víš co, dojdi si do dílny za naším elektrikářem a on ti pomůže.“ Tak jsem šel. On mě prohlédl a povídá. „No nejprve přestaneme kouřit, chceš?“ A já, že jo. Rukama od oleje si začal rozhrnovat své nádoby na ponku, vytáhl nějaké jehličky a tři mi vpíchl do ucha. A bylo to. Ještě dodal: „To víš, samo o sobě to funguje asi na 80%, musíš také trochu chtít sám“. A mě v té době bolela hlava denně, a tak jsem se toho zlovyku opravdu chtěl zbavit. Ale výsledek se ani po roce nedostavil. Když jsme to s tím pánem probírali, přišel s dalším nápadem: „Zítřka mi přines plánek vašeho domku, hlavně aby tam byl půdorys“. Druhý den jsem tam byl. Vytáhl něco jako virguli a nad tím plánkem s tím čaroval. Ta věčička na řetízku se motala a motala a on vzal tužku, zapíchl ji do jednoho místa a povídá: „Přesně tady je silný zdroj vody a já se vsadím, že nad tím máš postel.“ A taky že jo. Postel jsme přestěhovali a byl pokoj. Stejně mi to nešlo do hlavy. Hlavně jak na to přišel 20 km od Žirovnice. Tak jsem na to místo pozval dva kámoše, o nichž jsem bezpečně věděl, že se vyznají v proutkařině a oba mi daný údaj potvrdili. Od té doby si všech těch zatracovaných léčitelů vážím a znám jich dost. Akorát mám smůlu, že oni mi pomáhají jen chvíli. Po nějaké době jako by se jejich síla ztratila. Třeba je moc vysávám.

Zapomněl jsem podotknout, že jsem se celý život snažil stavět. Táta toho nikdy moc neměl, a když si postavil dílnu a začal vydělávat, tak přišli soudruzi a dílnu mu sebrali. Takže jsem na svět přišel s nahým zadkem. A tak jsem stavěl, a abych na to měl, chodil po brigádách. No, a tak jsem si způsobil kýlu, teda pupeční. Zprvu jsem tomu nevěnoval pozornost, ale ono to občas zabořelo, a když mi pan doktor Čaněk řekl, že by mě to mohlo zaskočit třeba v lese, kde by mě nikdo nenašel (tehdy ještě nebyly mobily, leda tak kouřové signály), tak jsem se rozhodl, že si ji nechám odoperovat. Všude, kde se baví o nemocech, tvrdí, že kýla je prkotina a že je to záležitost pro vrátného, ale ono to tak není. Tedy proti tomu, co jsem již třikrát prožil se zadkem, to opravdu prkotina je, ale má to zase jiná specifika. V žádném případě bych to nepodceňoval. Nejzajímavější na tom bylo to, že mi břicho zespoda vyztužili nějakou destičkou, která zmizela asi až za rok. Dala se nahmatat, a já si celou dobu připadal jako pískací medvídek.

Od té doby dlouho nic. Tedy nic, co by stálo za zapsání podle předcházející osnovy. Jen stálé bolesti zad, čím dál tím větší. Až mi někdo poradil, že v Popelíně je paní, co to umí léčit. Tak jsem se objednal, a fakt. Posadila mě na židli, dala mi ruku na bedra a hrála, opravdu hrála. Asi za půl hodiny bylo po bolesti a někdy to vydrželo i celý týden. Ale varovala mě. Ono to prý funguje jenom, když jí ten pacient věří,

jinak ne. Asi jsem ji nějak podcenil a bylo po terapii. Do Počátek jezdil tehdy jednou za týden pan doktor Balík, tedy primář revmatologie. Tak jsem se tam objednal. Různě se mnou kroutil, až to bolelo, a potom mi, a to pokaždé, asi na dvaceti bodech opíchal páteř. Tedy nic pěkného, ale měsíc to vydrželo.

Zkusil jsem pak i akupunkturu a homeopatii. A tak jsem měl každých čtrnáct dnů v uších několik jehliček a odkapával homeopatika z igelitových lahviček. Chodil jsem tam asi dva roky, ale až na několik úlevových chvil nic moc.

Potom jsem objevil pana Bártu. Ten bydlí v Častrově a má moc klientů. A na domě cedulku s firmou. Neměl jsem důvod nedůvěřovat. Chvilí jsem sháněl reference a pak se přihlásil telefonem. Zase jiný přístup. Má něco jako ordinaci, nebo spíš cvičebnu s masérským stolem. Tam má i žíněnku a pracovní stůl, na kterém má své propriety. Sedá na nafukovacím míči (prý gymbal) a pronikavě vás sleduje. Po příchodu vám otevře auru, tedy rukama vás objede. Pozeptá se na bolesti a začne s vámi cvičit. Nejspíš tomu dost rozumí, protože se vám uleví už po tom cvičení. Pak ležíte na žíněnce a učíte se cviky, co budete dělat doma. Potom vám na masážním stole uvolňuje svaly a vy zase cvičíte. Když se mu zdá, že vám pomohl málo, tak přejde místnost, sedne si u okna a pronese, že se na to musí podívat ze zdál. Sedí a možná že i spí, ruce před sebou a jako by oběma rukama listoval v knize. Potom občas pronese, že tam ještě vidí něco černého a přejde k vám a ještě to doladí. Pak vás posadí k tomu svému pracovnímu stolu s těmi svými proprietami, vezme vaši dlaň a stiskává a stiskává, něčím jako hrotem tužky. A když to někde bolí, tak tam udělá červenou nebo zelenou tečku a do té se třikrát denně tlačíte hrotem pletací jehlice, a ono vás to přestane trápit. No a k tomuto pánovi do Častrova jsem chodil často a vždy mi pomohl. Věnoval se mi pokaždé velmi dlouho, žádné "za 20 minut další". Tak týden nebo dva to vydrželo. Kdybych byl důsledný a cvičil pravidelně, jak mi řekl, vydrželo by to déle. Ale jsem lajdák, a pravidelně necvičím.

Také jsem chodil na rehabilitaci v Žirovnici. Tam mi dávali magnet a já nevím, co všechno, a cvičili se mnou, ale když jsem odtud odcházel, tak mi bylo ještě hůř. Měli na mě pár minut, a to prostě nestačí.

Jsem kamarád s Milanem Jílkem, co má titul PaedDr. A učil mediky fyzioterapii na první lékařské fakultě v Praze. Ještě když byl v Praze, tak foukal bebíčka pražským umělcům a hlavně vrcholovým sportovcům. Tak ten mi pomohl také vždy. Ale ona ta jeho léčba spočívá v tom, že vám za dvacet minut neřekne: "To je dnes všechno." On vás opraví a naučí vás, jak si počínat, aby se ty bolesti nevracely. To znamená cvičit, a tvrdě. A to je kámen úrazu. Překonat svoji lenost prostě nedokážu. V momentě, kdy to přestane bolet, přestávám cvičit a začne to všechno znovu. Tak zase k berličkám. Prášek spolknou a je to. Maximálně si zmáčknu nějaký ten spoušťový bod a ono se mi uleví, ale jen na chvíli.

A najednou z ničeho nic, bez zjevných příčin, silná bolest na hrudi, strach a pocení. Hlásím to vedle ležící ženě a ta nelení a volá do počátecké nemocnice. Bere

to primář Bartoníček a říká, že tam nemá sanitku, tak jestli by mě nemohli doručit jinak. Budím syna a už jedeme. Pan primář už stojí s pojízdným křesílkem ve vrátnici a přes celý areál mě veze na internu. Při vyšetření si není jistý a dává mě na JIPku. A visím na drátkách. Sestry se kolem mě míhají, ale mně už nic není. A je mi až hanba. Ale na těch drátkách jsem visel až do dopoledne. Potom mi pan primář ohlásil, že se potvrdil infarkt na pravé straně vzadu. Na tomhle je něco zajímavého. Moje dcera s manželem, podotýkám, že oba vysokoškoláci, navštěvovali také pana Bártu. Ten den hned ráno u něj byli a zkusili se zeptat, jak mi můžou pomoci. Řekl: „Infarkt vpravo vzadu.“ V obavě o to, abych něco nevyvedl, a třeba neutekl, mi to přijeli do Počátek sdělit, a to celé dvě hodiny předtím, než mi to ohlásil pan primář. A teď mluvte! Chvíli jsem si musel dávat pozor, ale potom jsem to zase rozjel na plné obrátky. Moje zaměstnání mě nutilo denně cestovat, a já jsem od přírody soutěživý, tak jsem se chtěl srovnat s ostatními a pokud možno být lepší. Jenže ono to také nemusí být to nejlepší. Zada bolela čím dál víc, ujít více než kilometr bylo již vyčerpávající, tak jsem zase začal chodit do Častrova k tomu pánovi, co jsem mu začal říkat Čáryfuk. To trvalo asi dva roky, až jednou poodešel k oknu, zasedl a dlouho oběma rukama listoval v pomyslné knize. A potom povídal: „Na vás už nesáhnu, vidím tam něco ošklivě černého, to chce vyšetření nejméně na cétěčku. Tohle už nezvládnou.“ Zklamán jsem šel za svým obvodním lékařem, aby mě objednal na neurologii, a on že ano, ale že to trvá nejméně dva měsíce, že by bylo lepší, kdybych se nechal vyšetřit v Počátkách, kde mívá každý týden ambulantní ordinaci paní doktorka Kapinusová, a ta že se postará. Ale sám jsem tam dojít nemohl, a tak mě tam dodřeli dcera s manželem. A domů už jsem nejel. Do Felicie jsem si ani nesedl. Vezli mě tam tak, že jsem seděl hlavou dozadu na přední sedačce a skučel. Dostat se do prvního patra byl problém, ale nakonec mě tam smykem dovlekli. A hned na lůžko a potom na to cétěčko do Pelhřimova. Tedy píchání toho indikačního roztoku do páteře opravdu není nic milého, a když mně to tam po několika pokusech dopravili, že je páteř neprůchodná a že je to na magnetickou rezonanci a okamžitý chirurgický zákrok. Tak mě vezli do Budějovic, ale už jenom vleže. Vrtulník totiž nemohl zrovna pro špatné podmínky letět. Přivezli mě na noc a šel jsem rovnou na předoperační vyšetření. Bylo vidět, že ti lidé tam mají honičku. Ono nás takových akutních ten den bylo víc. Ten pan doktor, co mě připravoval, mi sdělil, o co jde, tedy že mám ucpaný míšní kanál mezi 2. až 5. bederním obratlem a že mě tam po pročištění budou muset dát něco, aby to drželo pohromadě. Ukazoval mi to na obrázku. Vypadalo to jako kovová sponka, co si s tím dřív ženské upravovaly vlasy. A taky říkal, že se to nemusí povést. Vzbudil jsem se na JIPce. Bylo nás tam tolik, že když chtěla sestra projít, musela odstrčit lůžko s tím druhým. Oni prý tam v noci v té mlze spadli Francouzi s vrtulníkem. Na pokoji, kam mě večer převezli, ležel asi pětadvacetiletý mladík s holou hlavou, kterou měl sešitou asi jako fotbalový míč. Ta práce budila respekt. Myslím, že tak pravidelné stehy neumí leckterý pánský krejčí.

Pak mi tedy oznámili, co mi bylo, co nesmím, na co si musím dávat pozor. Jenomže oni mi to ani nemuseli říkat. Zase samá hadička, drenáž a další omezení, že to nebylo ani na použití záchodu. Od toho byl bažant a mísa. Čtvrtý den ráno přišel můj ošetřující lékař s tím, že mě budou muset přepravit do domovské nemocnice do Pelhřimova. Oni tam tehdy měli 27 lůžek a se mnou už měli přeplněno. Tak mě naložili do sanitky a hurá. Jenže ta sanitka musí být vytížena a tak nás tam jelo sedm. Tedy já vleže a ostatní, jak se dalo. Rýma nerýma, kašel nekašel. A pěkně pro pořádek vystupovali. První v Boršově, potom v Lišově, v Třeboni, v Třešti a prostě různě, až jsme dojeli na silnici vedoucí do Znojma, tedy na Kasárna. A odtud přes Třešť do Pelhřimova. Teda to nikomu nepřeju. Snad to byl nejhorší zážitek mého života.

Ale ta operace se jim teda povedla. Dovolím si tvrdit, že jsem měl nejméně tři roky pokoj a samozřejmě jsem jim byl vděčný. Pak to ale začalo znova a ve větší míře. K tomu bolavé koleno, astma, a CHOPN (chronická obstrukční plicní nemoc), o čemž jsem až dosud nepsal. Jak šel čas, tak nějak bez příčiny jsem byl na zemi. Nevím jak, jenom když mě žena Jarka fackovala ležícího mezi kuchyní a obývánkem, jsem se divil, jak jsem se tam dostal. Varování? Asi jo. A to zase jednou z ničeho nic a bez varování najednou neslyším. Říkám to ženě a ta si všimla trošky krve u levého ucha. Hnala mě k obvodčákovi a ten to komentoval s tím, že bude dobré dojet si do Počátek, kde má zrovna ambulanci ušarka. Tak mě tam dovezli a jako už před tím od té paní doktorky Kapinusové rovnou do Pelhřimova. Dali mě ležet na neurologii. A hned na kapačky. Což o to, ty kapačky, na to jsem zvyklý. Ale člověk, kterému k tomu ke všemu blbě funguje prostata, by právě pro tento případ měl být jaksi šanován. S tím se ale nikde nepočítá, ale také proč? To jen tak, aby to bylo zajímavější. Ale vyzkoušejte si to tři hodiny nejít! Chodili za mnou z ušního a sledovali můj stav a nakonec mi řekli, že jsem měl kliku. To, že se v těchto případech vrátí sluch, se prý povede tak jednomu z deseti. Zajímavé na tom je, že od té doby slyším o hodně líp, což je v některých případech spíš na obtíž. Jsou věci, které člověk slyšet nemusí.

Těšil jsem se, že si jako penzista užiji myslivosti, houbaření, zájezdů, muškaření a všeho, co jsem ostatním tak trochu záviděl, protože jsem na to neměl čas. Ale ono nemůžete mít všechno. Ta páteř a to koleno. S tou páteří už nic dělat nejde, leda s velkým rizikem s ohledem na moje plíce. S kolenem by to ale šlo. Tak jsem se přihlásil k ortopedovi do ambulance v Počátkách. Zprvu mi z něho vytahovali vodu, sem tam nějaký opich, rehabilitace, masti a tak, až došli k závěru, že to bude chtít totálku, protože je to artróza třetího stupně a že se s tím už tak moc dělat nedá. A tak jsem se vrátil zase na ortopedii do Pelhřimova, kde jsem s tím kolenem už jednou byl a kde mi vyndali ten meniskus. Kvůli malé kapacitě plic se rozhodli, že mě budou umrtvovat lumbálně, já tomu říkám píchat do páteře. Ale ono se to tomu anesteziologovi nějak nevedlo a to ani, když mě v kozelci drželi dva chlapi. A jak to bolelo. Ale nakonec se to povedlo a já tak mohl sledovat ty zázračné výkony všech

kolem. Takoví kdyby byli všichni řemeslníci. Operaci prováděl sám MUDr. Běhounek, tehdy už hejtman. Když se dostal pod kůži, tak jsem slyšel: „Úplná myší díra.“ A trvalo to dlouho. Také jsem viděl, že krev stříkala až na to svítidlo nade mnou. Tedy na sále to bylo prima, ale zato v té další místnosti, co se ti čerstvě operovaní skládají, to byl horor. Nejhorší, že mi to nikdo nevěřil. Oni mi v té páteři nechali nějakou trubičku nebo co a ta tam byla proto, aby do mě pouštěli nějaké médium, co bylo proti bolesti. A ta trubička jim při mém transportu vypadla. Navíc to bolelo moc. Navíc cévka v měchýři. Ten chlapík, co ležel vedle mě na pokoji, tu operaci prodělal druhý den a líčil mi, že nejlépe v životě mu bylo právě v tom zařízení, které já považoval za mučidlo. Domů mě pustili za osm dnů. Dovezli mě sanitkou a já byl rád. A zase jsem měl štěstí. Kolega Luboš Novák měl družku, která je velice dobrou zdravotní sestrou s dlouholetou praxí na chirurgickém sále. A ta byla tak hodná, že k nám denně jezdila a sádlem nohu masírovala a rozcvičovala. Když jsem se šel pochubit na ortopedickou ambulanci, žasli, jak je to možné. A nejen to. Ono je to už deset let a vždy, když mě tam pozvou na kontrolu, jsou velice spokojeni. A já prohlašuji, že to umělé koleno je jediná zdravá část mého jinak opotřebovaného a zuboženého těla.

A pak, při standardních neduzích, jako bolest hlavy, bolest zad, bolest zubů, mě nějak začaly blbnout nohy. Někdy mě nechtěly poslouchat, někdy jsem necítil prsty, ale většinou jsem měl pocit, jako bych chodil po shrnutých ponožkách. Radil jsem se o tom s kamarádem, co je přes nervy a ten mi v rámci lékařské etiky naznačil, že různé zásahy do míchy mohou mít různé účinky, ne vždy příznivé pro toho, kdo ty zákroky podstoupil. A tak já osobně věřím tomu, že se jim ten způsob mého umrtvení moc nepovedl a že tam asi napíchl něco jiného, co neměli a mé tělo na to zareagovalo po svém. Ještě mě napadlo, že to, že někdy vlastně nemám nohy, může být jakýsi atavismus po našich bývalých prehistorických předcích, třeba po hadech. Ale to by mi také mohlo lichotit mít tak dlouhý ocas.

A zdraví? Střídavě oblačno. Slovák by řekl: „Ráno hmlisto, večer tak isto.“ A tak jsem si uvědomil, že bych jako kripl mohl požádat naše úřady o udělení výhod daných průkazem ZTP. Asi třikrát jsem šel k posudkovému lékaři do Pelhřimova. Papíry s sebou. Ale protože jsem těch asi třicet metrů, od místa kde jsme parkovali, ušel sám, tak mi nedali nic. Ale na další stání to vyšlo. To když mě tam dovedli po smyku. Ale s tím, jak se měnily vyhlášky, jsem se papírově nějak "zázračně" uzdravil a průkazku ZTP mi zase vzali. Tak jsem zase začal shánět nemoci. Tak jsem si připadal jako národní podnik sběrné suroviny. No a když už bylo nemocí dost a úřady uznaly, že už to ani horší být nemůže, tak mi tu průkazku zase vrátili. A navíc jsem dostal od pojišťovny zadarmo chodítka. Původně mi chtěli dát to bez koleček, ale to nebylo chodítka ale strkátka. Ale dcera to panu primáři, co je přes tyto podpůrné prostředky, vysvětlila, on mi do diagnózy připsal „chce chodítka“, a já jsem dostal chodítka a ne strkátka, takže nemusím nic postrkovat, ale musím tlačit. Ale teď už

mě zase napadá, jak moc (bacha na svěrač). Ale pozor – výrobce je z Asie a ložiska a osičky na kolečkách nic moc. A ta kolečka jsou z nějaké umělé hmoty, takže doba použitelnosti maximálně jeden rok při 2500 krocích denně. Kolečka naší výroby si můžete koupit, ale jedno stojí 550 korun. To jsem ale zase odběhl. V názvu mám za úkol popsát „příběh kripla“. Jak už jsem napsal – ráno hmlisto, večer tak isto. Kromě bebíček ještě blbnu. Ale to je spíš příjemné. Až na jedno: Ničím neovlivněn, myslím tím zejména etanol, vidím dvakrát. Fakt. Jen vstanu, vidím dvě televize. Každou v jiném rohu. To je přesila. Co teď? Prstů na ruku mám najednou dvacet, motá se mi hlava, a tak dávám na radu řídicí a kontrolní věže a nechávám zavolat pana doktora. Prohlédl mě a usoudil, že je to na zavolání rychlé pomoci. A zase na neurologii. Jednali se mnou jako v bavlnce. Stelou mi postel, napichují mi kapačku. Jenže! Který debil vymyslel televizi na pokojích a jejich dálkové ovladače. K tomu když se dostanou nahluchlí dědci, tak to řve od rána do večera a každých deset minut je jiný program. A ještě se za to onen rok platilo jako za nadstandard. Nenávidím televizi. Asi po pěti dnech to bylo lepší. Po sedmi dnech zázrak. Ti doktoři fakt umějí. A stejně jsem nenapsal všechno. Takový pásový opar nebo zánět žlučníku, to je také pošušňáníčko. A to jste ještě nedostali rozporkou mezi nohy. Tak na shledanou u šamana!